

2 AUGUSTUS 2015 – ACHTTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

Hemelse kost

Wie of wat is het waarachtige brood uit de hemel? Dat is de inzet van de twee hoofdlezingen van deze achttiende zondag door het jaar.

EVANGELIE • De menigte is het spoor van Jezus bijster en gaat op zoek. Zij treffen Hem aan de andere kant van het meer. Maar hebben ze Hem ook gevonden? Jezus lijkt op het eerste gezicht niet echt geneigd hen daarin vooruit te helpen. Hij legt een verband met de maaltijd met de broden en het onbegrip dat ze daar toonden toen ze Hem wilden meenemen om Hem tot koning uit te roepen (zie vorige zondag). Deze mensen sloven zich gedurig uit voor voedsel met een beperkte houdbaarheidsdatum. Geef ons heden ons dagelijks brood. Een terechte bede en bekommernis, maar de echte honger wordt daardoor niet gestild. Volgens Jezus zouden ze zich ook moeten richten op de voedselbank van het eeuwige leven. Het draagt het keurmerk van God en wordt aan huis bezorgd door de Mensenzoon. Hij is de erkende leverancier van het hemelse hof.

Er ontspint zich een gesprek vol misverstanden, waarin naast elkaar heen gepraat wordt. De mensen stellen Jezus een vraag: „Wat moeten we doen? Hoe doen we wat God wil?” (zo vertaalt de Nieuwe Bijbelvertaling Johannes 6, 28). De vraagstellers gaan op zoek naar een link tussen dat eeuwige voedsel en wat daarbij de wil van God kan zijn. Tot daar lijkt het toch de goede kant op te gaan. Tot Jezus hen zegt dat God wil dat zij vertrouwen in diegene die Hij gezonden heeft.

Het volk reageert scherp. God wil dat ze in deze man hier geloven? Ze eisen een legitimatie. Laat eerst maar eens wat zien, daarna zullen we in U geloven. Boter bij de vis. Zoals bij onze voorouders in de woestijn, toen ze het manna gegeten hebben. Dat was nog eens brood uit de hemel. Jezus antwoordt dat het echte brood uit de hemel niet van Mozes komt, maar van de Vader. Hij is het, en niemand anders, die hen op dit moment het brood geeft dat altijd vers blijft. Als nakomelingen van Israël zijn ze veel beter af dan hun voorouders in de woestijn. Die kregen immers slechts een tijdelijk voorsmaakje, net genoeg om de woestijn te overleven. Het brood van God heeft blijvende smaak. Het geeft leven aan de wereld.

„Geef ons altijd van dat brood”, bedelt de menigte nu. De mensen lijken niet te willen zien dat Jezus zelf dat levengevende brood is. Het brood van God is geen abstracte theorie, maar ‘Iemand die leven geeft’. Het is de Mensenzoon. Jezus nodigt de mensen uit om tot Hem te komen en de proef op de som te nemen. Dan zal hun honger en dorst eindelijk over zijn, dan zullen ze voor altijd verzadigd zijn.

EERSTE LEZING • De dagelijkse kost in de woestijntijd bestaat uit vlees en brood uit de hemel. De kwartels die elke avond komen aanvliegen en het manna dat 's ochtends als een deken van dauw rondom het kamp hangt, moeten optornen tegen de vleespotten en broodplanken van Egypte. De hemelspijs is elke dag opnieuw een teken dat God zijn volk niet in de steek laat. Hij maakt zijn naam ‘Ik ben die is’ waar. De goddelijke bevoorrading is ook een steekproef om te zien of de mensen God als leider willen of niet. Daarom mogen ze maar eten verzamelen voor één dag, erop vertrouwend dat alle andere dagen God weer in hun behoefte zal voorzien.

Zo leert Israël los te komen van de slaafse herinneringen aan Egypte. Strompelend door het woestijnzand ontdekken ze de moeizame voorwaarden waaraan een vrij volk moet beantwoorden. God helpt hen en geeft hun tien geboden als wegwijzers naar het beloofde land. Als Israël naar die woorden luistert en die geboden onderhoudt, zal het verder uitgroeien tot een heilig volk van God.

LEZING UIT PAULUS • De brief geeft de lezer een proeve van de ware Christus. Zoveel is duidelijk, in de waanwijsheid van de heidenen zul je Hem niet licht vinden. Een aantal labels waarmerken hen die Christus hebben leren kennen. Vooreerst dient de christen het afgedragen maatpak van de oude (heidense) mens uit te trekken. Dat is niet zo eenvoudig, want het zit strak om het lijf en het is doorweven met bedrieglijke verlangens. Daarom is er een voortdurende aanpassing van geest en denken nodig. Pas dan zal het kostuum van het nieuwe mens-zijn aangemeten kunnen worden en wordt de waarheid die in Jezus is ook een gedeponeerde handelsmerk. God wil met deze Jezus terug naar het oorspronkelijk plan van de schepping: een mens naar zijn beeld, getooid met gerechtigheid en heiligheid.

• De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
• Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be

EERSTE LEZING

EXODUS 16, 2-4.12-15

In die dagen, toen ze in de woestijn waren, begon heel de gemeenschap van de Israëlieten te morren tegen Mozes en Aäron. De Israëlieten zeiden tegen hen: „Waren we maar door de hand van de Heer gestorven in Egypte, waar we bij de vleespotten zaten en volop brood konden eten. Jullie hebben ons alleen maar naar de woestijn gebracht om al deze mensen van honger te laten omkomen.”

Toen sprak de Heer tot Mozes: „Ik zal brood voor u laten regenen uit de hemel. De mensen moeten er dagelijks op uit gaan en de hoeveelheid voor een dag verzamelen. Dan kan ik vaststellen of het mijn leiding wil volgen of niet. Ik heb het gemor van de Israëlieten gehoord. Dit moet ge hun zeggen: ‘Tegen de avond kunt ge vlees eten en morgenochtend zult ge volop brood hebben. Dan zult ge weten dat ik de Heer, uw God, ben.’”

En het was avond, toen kwartels kwamen aangevlogen die neervielen over heel het kamp. De volgende morgen hing er dauw rondom het kamp. En toen deze was opgetrokken, lag er over de woestijn een fijn korrelige laag, alsof de grond met rijp was bedekt. De Israëlieten zagen het en vroegen: „Wat is dat?” Ze wisten werkelijk niet wat het was. Mozes legde hun uit: „Dit is het brood dat de Heer u te eten geeft.”

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE EFESIERS 4, 17.20-24

Broeders en zusters,

Ik bezweer u in de Heer: leeft niet langer zoals de heidenen in hun waanwijsheid. Maar gij hebt de Christus zo niet leren kennen! Want gij hebt van Hem gehoord en zijt in Hem onderricht naar de waarheid die in Jezus is: dat gij de oude mens van uw vroegere levenswandel, die te gronde gaat aan zijn bedrieglijke begeerten, moet afleggen, en dat geheel uw denken zich moet vernieuwen. Bekleedt u met de nieuwe mens, die naar Gods beeld is geschapen in ware gerechtigheid en heiligheid.

EVANGELIE

JOHANNES 6, 24-35

In die tijd, toen de mensen bemerkten dat noch Jezus noch zijn leerlingen daar waren, gingen zij in de boten en voeren in de richting van Kafarnaüm op zoek naar Jezus. Zij vonden Hem aan de overkant van het meer en zeiden: „Rabbi, wanneer bent U hier gekomen?”

Jezus nam het woord en zei: „Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Niet omdat gij tekenen gezien hebt, zoekt ge Mij, maar omdat gij van de broden hebt gegeten tot uw honger was gestild. Werkt niet voor het voedsel dat vergaat, maar voor het voedsel dat blijft ten eeuwigen leven en dat de Mensenzoon u zal geven. Op Hem immers heeft de Vader, God zelf, zijn zegel gedrukt.”

Daarop zeiden zij tot Hem: „Welke werken moeten wij voor God verrichten?”

Jezus gaf hun ten antwoord: „Dit is het werk dat God u vraagt: te geloven in degene die Hij gezonden heeft.”

Zij zeiden tot Hem: „Wat voor teken doet Gij dan wel waardoor wij kunnen zien dat wij in U moeten geloven? Wat doet Gij eigenlijk? Onze vaders hebben het manna gegeten in de woestijn, zoals geschreven staat: ‘Brood uit de hemel gaf Hij hun te eten.’”

Jezus hernam: „Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wat Mozes u gaf, was niet het brood uit de hemel; het echte brood uit de hemel wordt u door mijn Vader gegeven; want het brood van God daalt uit de hemel neer en geeft leven aan de wereld.”

Zij zeiden tot Hem: „Heer, geef ons te allen tijde dat brood.”

Jezus sprak tot hen: „Ik ben het brood des levens: wie tot Mij komt, zal geen honger meer hebben, en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst krijgen.”

Schriftlezingen
© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 3 augustus: Numeri 11, 4b-15 en Matteüs 14, 13-21 • Dinsdag 4 augustus: Numeri 12, 1-13 en Matteüs 14, 22-36 • Woensdag 5 augustus: Numeri 13, 1-2a.25; 14, 1.26-29.34-35 en Matteüs 15, 21-28 • Donderdag 6 augustus (Gedaanteverandering van de Heer) Daniël 7, 9-10.13-14 of Tweede Brief van Petrus 1, 16-19 en Marcus 9, 2-10 • Vrijdag 7

augustus: Deuteronomium 4, 32-40 en Matteüs 16, 24-28 • Zaterdag 8 augustus: Deuteronomium 6, 4-13 en Matteüs 17, 14-20 • Zondag 9 augustus (Negentiende zondag door het jaar) Eerste Boek Koningen 19, 4-8 – Brief aan de Efesiërs 4, 30 — 5, 2 – Johannes 6, 41-51.

EUCHARISTIE OP RADIO | 2 augustus, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit abdij Keizersberg in Leuven.

EUCHARISTIE OP TV | 2 augustus, 10.30 uur, RKK via NPO 2 (Nederland 2): vanuit de parochie Sint-Martinus in Sneek in de provincie Friesland.